

# ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Č. j.: 091 72/99-5074  
Signatura: mi1us304

Inspektorát č. 9  
Okresní pracoviště Hradec Králové

## INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Škola:** Vyšší odborná škola a Střední odborná škola podnikatelská s. r. o.,  
Hradecká 1151, 500 02 Hradec Králové 2

**Identifikátor:** 600 011 755

**IZO:** 045 979 979

**Ředitel školy:** PaedDr. Vladimír Zelinka

**Zřizovatel:** PaedDr. Vladimír Zelinka, rodné číslo 47 04 07/056,  
Jungmannova 1509, 500 02 Hradec Králové

**Příslušný školský úřad:** ŠÚ Hradec Králové

**Termín inspekce:** 20. ledna 1999, 21. ledna 1999, 25. ledna 1999

**Inspektoři:** Mgr. Jana Kocábová

**Předmět inspekce:** Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4  
zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů (zákona  
č. 139/1995 Sb.):  
Absolutorium

**Označení dokladů  
a ostatních materiálů,  
o které se zjištění opírá:** Absolventské práce žáků, oponentské posudky, posudky vedoucího  
absolventské práce, metodický pokyn pro zpracování absolventské  
práce, přihlášky žáků k absolutoriu, žákovské výkazy o studiu ve  
VOŠ s potvrzením o ukončení 3. ročníku, klasifikační řád VOŠ  
schválený MŠMT ČR, skladba absolventské zkoušky schválená  
MŠMT ČR, seznam žáků s údaji o jejich praxi, názvu absolventské  
práce, jejím vedoucím a oponentovi, protokoly  
o absolutoriu, vložky do protokolů o absolutoriu, témata určená  
pro absolutorium z odborných předmětů a z cizích jazyků, učební  
osnovy, učební plány, třídní výkazy žáků, evidence žáků VOŠ  
v počítačovém zpracování.

## ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

### 1. Hodnocení podmínek, v nichž absolutorium probíhalo

Absolutorium probíhalo v učebně, která byla pro tento účel esteticky upravená  
a vyzdobená květinami. Tepelné a světelné podmínky v dané místnosti byly vyhovující,

místnost se pravidelně větrala. Také oblečení žáků a členů komise bylo společenské a dotvářelo tak slavnostní ráz této události.

Absolutorium bylo každý den zahájeno nástupem žáků, jejich představením komisi a krátkým úvodním projevem třídního učitele a předsedy zkušební komise s přáním úspěchů pro žáky. Průběh celého absolutoria byl charakterizován přátelskou, klidnou, pracovní a vstřícnou atmosférou, ve které byla zohledněna psychická zátěž zkoušených. Při zkoušení nechyběly pochvala a povzbuzení. Při přípravě na obhajobu či zkoušení měli žáci zajištěny dostatečné prostorové podmínky, zadané otázky s příloženými pracovními materiály jim byly předkládány s patřičným vysvětlením.

Další učebna byla určena pro ostatní žáky, kteří nebyli právě přítomni ve zkušební místnosti. V průběhu celého dne měli žáci možnost nákupu nápojů a občerstvení v bufetu a restauraci přímo v areálu školy. Na chodbě byl zajištěn klid, neboť výuka ostatních tříd probíhala v jiných prostorách školy.

Zkušební komise byla vždy v předepsaném složení. Časový harmonogram absolutoria, který byl dodržen, nezohlednil délku jeho průběhu pro jednotlivé žáky, a tak jejich zkoušení včetně přestávek trvalo prakticky celý den. Tento fakt mohl u některých žáků vyvolat sníženou koncentraci v odpoledních hodinách.

## **2. Obsah absolutoria vzhledem ke vzdělávacího programu školy a profilu absolventa**

Absolutorium konali v rozmezí dvou týdnů žáci čtyř tříd VOŠ (85 žáků), všichni stejného studijního oboru 63-99-7/40 Podnikatel pro obchod a služby. Průběh absolutoria se řídil vyhláškou č. 265/1996 Sb., kterou se stanovují podrobnosti o organizaci studia a jeho ukončování ve VOŠ, a v souladu s ní byl stanoven termín konání při délce trvání studia dva a půl let a jmenována prostřednictvím MŠMT ČR zkušební komise.

Obsah absolutoria se skládal ze tří částí. Jednalo se o obhajobu absolventské práce, zkoušku z odborných předmětů a zkoušku z cizího jazyka.

Byly předloženy absolventské práce společně s oponentskými posudky a posudky vedoucích těchto prací. Témata navrhuje vyučující školy či firmy a podniky, které jsou v kontaktu se školou, a vedení školy je schvaluje po předchozím projednání a doporučení předmětové komise odborných předmětů. Při určování vedoucího a oponenta dané práce se vychází ze zásady, aby jeden z nich byl vyučující školy a druhý odborník z praxe.

V oponentských posudcích se kromě podrobného hodnocení s klasifikací a s doporučením či nedoporučením k obhajobě nacházely minimálně dvě doplňující otázky pro žáka pro jejich zodpovězení během obhajoby. Práce byly zpracovány dle metodického pokynu vydaného ředitelem školy. V něm jsou uvedeny požadavky na vysokou náročnost v oblastech rozsahu uvedené práce, rozpracování zadaného tématu z různých pohledů, vlastního přínosu žáka, možnosti využití v praxi a grafické úpravy.

Pro soubornou zkoušku z odborných ekonomických předmětů a cizího jazyka bylo předloženo vždy třicet témat, která byla opatřena razítkem školy a podpisem ředitele školy. Dále měli zkoušející podrobně rozpracovaná jednotlivá témata na pracovních materiálech, které dostali žáci k dispozici při přípravě na zkoušku.

Témata odborných ekonomických předmětů zahrnovala obsah učiva určeného schválenými učebními osnovami předmětů ekonomika podniku, marketing, management, založení a provoz podniku a účetnictví. Každé téma bylo rozpracováno na pět podotázek z pohledu různých ekonomických předmětů a jejich propojení. K nim byla připojena tři praktická cvičení.

Otázky z anglického a německého jazyka byly koncipovány tak, aby bylo možno prokázat schopnosti žáka orientovat se bez obtíží v odborném textu, zapojit se aktivně do středně náročné odborné diskuse v daném jazyce a porozumět odbornému výkladu či přednášce. Obsahovaly odborný text, otázky související s pochopením jeho obsahu, překlad odborných výrazů a otázky zaměřující se na vysvětlení ekonomických pojmů.

### 3. Posouzení znalostí či výkonu žáka

Inspekce pro sledování a následné posouzení průběhu absolutoria zvolila tři dny tak, aby bylo možno hodnotit výkony žáků ze tří různých tříd a v obou cizích jazycích. Posouzení znalostí a výkonů žáků lze rozdělit do tří oblastí.

První z nich je hodnocení obhajob absolventských prací. Posudky ze strany oponentů byly velmi podrobně vypracovány a byl respektován metodický pokyn pro posouzení jejich kvality. Většina posudků vyzdvihuje velký zájem žáků při jejich zpracování, jejich samostatnost, vlastní nápady a vysokou odbornost, z čehož mnohdy vyplývá přínos a použitelnost těchto prací pro firmy, podniky, ale i školu. Na základě kvality absolventských prací a také přístupu při jejich zpracování získávají žáci mnohdy u těchto firem pracovní místa, což vyplynulo z diskuse v rámci obhajob. Některé posudky obsahovaly i porovnání schopností a vědomostí žáků vyšších odborných škol a středních odborných škol, kteří vykonávají praxi na stejných pracovištích. Velmi dobře vyznělo toto hodnocení vzhledem k absolventům VOŠ, což koresponduje s daným profilem absolventa tohoto typu školy. Náročnost při jejich posuzování je dokumentována mimo jiné i nedoporučením absolventských prací tří žáků k obhajobě. Žáci při obhajobě ve většině případů prokázali schopnost souvislého uceleného odborného výkladu, logického myšlení a rychlé reakce na kladené doplňující otázky. Prokázané ekonomické znalosti jim umožnily v mnoha případech vést odbornou diskusi se zkoušejícími. Průběh obhajob prokázal většinou naprostou samostatnost žáků při zpracování absolventských prací a jejich schopnost porozumět dané problematice. U obhajob bylo přítomno přes osmdesát procent oponentů zadaných prací, zbývající se převážně z pracovních důvodů omluvili. Jeden z hodnocených žáků slovní obhajobu doplnil i praktickou ukázkou počítačového zpracování zadaného tématu (prezentace firmy v programu Power Point).

Další hodnocenou oblastí je posouzení znalostí a výkonů žáků při konání zkoušky z odborných ekonomických předmětů. Způsob zkoušení preferoval nejdříve samostatný plynulý projev žáků při postupném řešení teoretických a praktických otázek a cvičení, což zvládla většina žáků. Jejich projev byl kultivovaný, systematický, znalosti komplexní. Následovala diskuse mezi vyučujícími jednotlivých ekonomických předmětů a žákem, byly pokládány doplňující i problémové otázky a žáci je řešili na základě svých vědomostí, schopnosti uvědomování si mezipředmětových vztahů a v souvislosti se svými praktickými zkušenostmi. Lze konstatovat, že nejen samostatný ucelený projev při rozboru jednotlivých témat, ale i komplexnější znalosti a logické myšlení při řešení problémových situací, jakožto úroveň odborných znalostí žáků, jsou důvody pro výrazné odlišení úrovně absolventů středních odborných škol a absolventů VOŠ. Dva žáci během této zkoušky ve sledovaných dnech neprokázali takové znalosti, aby se mohli stát diplomovanými specialisty v daném oboru, a celé absolutorium budou opakovat v druhém termínu.

Při zkoušce z cizího jazyka měli žáci během přípravy volně přeložit text s ekonomickou tematikou a v rámci zkoušky prokazovali, zda jsou schopni postihnout jeho základní myšlenku a odpovědět na otázky k němu směřované. Tato činnost nečinila žákům problémy. Při zkoušce z německého jazyka hovořili žáci o průběhu konání odborné praxe. Nižší úroveň znalostí byla u některých žáků pozorována při zvládnutí charakteristiky a vysvětlování ekonomických pojmů. Překlady vět s odbornou tematikou a řízená odborná diskuse žáka

a vyučující měly odpovídající úroveň. Otázky byly vhodně sestaveny a umožňovaly posoudit, zda je žák schopen aktivní komunikace v tomto jazyce v rámci své odbornosti. Během inspekce nesplnila jedna žákyně odpovídající požadavky a bude znovu prokazovat své znalosti v druhém termínu absolutoria.

#### **4. Hodnocení a klasifikace žáků**

Otázky z odborných ekonomických předmětů byly sestaveny tak, že zahrnovaly všechna stěžejní témata daných předmětů obsažená v učebních osnovách, což bylo inspekcí pečlivě kontrolováno. Hodnocení a následná klasifikace žáků při zkoušce z odborných předmětů probíhala podrobným rozbořením znalostí žáka za aktivní účasti všech členů zkušební komise. Nároky na žáky byly přiměřené a odpovídaly požadavkům na úroveň znalostí, samostatných formulačních a vyjadřovacích schopností absolventa VOŠ. Při této zkoušce většina žáků prokázala znalosti výrazně převyšující úroveň učiva ve středních odborných školách.

Hodnocení obhajoby jednotlivých žáků probíhalo také velmi podrobně, komise nehodnotila pouze samotnou práci, ale schopnost žáků vysvětlit důvody výběru daného tématu a účelnosti jeho zpracování, použité metody a možnost dalšího využití, to vše formou samostatného výstupu. Ne vždy souhlasila doporučená klasifikace s hodnocením oponenta, což potvrzuje fakt, že hlavním kritériem pro klasifikaci byl vlastní výstup žáka, který měl prokázat porozumění zpracovanému tématu a schopnost diskuse o něm.

Lze také konstatovat, že během studia došlo u žáků k částečnému prohloubení všeobecných jazykových znalostí středoškolské úrovně, výrazně se rozšířila slovní zásoba odborné terminologie a schopnost orientace v odborné problematice při čtení či konverzaci.

Hodnocení žáků v průběhu absolutoria vždy korespondovalo s jejich prokázanými znalostmi a schopnostmi. Žáci, kteří při absolutoriu neuspěli, prokázali jistou úroveň znalostí, ta však nebyla v souladu s danými požadavky vyplývajícími z učebních osnov.

#### **5. Dodržování právních předpisů**

Inspekci byla předložena a následně zkontrolována veškerá dokumentace příslušná k absolutoriu a uvedená v úvodu této zprávy. Je možno konstatovat její pečlivé vedení a průběžné doplňování během konání této zkoušky souběžně s ukončováním studia jednotlivých žáků. Během inspekce v průběhu absolutoria nebylo pozorováno porušení žádných právních předpisů.

## ZÁVĚRY

Absolutorium bylo pečlivě připraveno po stránce organizační, administrativní, ale zejména po stránce požadované odborné úrovně. V jeho průběhu byl pozorován zodpovědný přístup učitelů i žáků. Velmi kladně lze hodnotit aktivní přístup předsedkyně zkušební komise, která pomohla svými odbornými dotazy během zkoušení a obhajob absolventských prací ke komplexnějšímu zhodnocení žáků. U nich byly potvrzeny značné jazykové, ale hlavně odborné znalosti teoretické i praktické (výpočty, konkrétní účetní případy ap.), a výkony většiny z nich lze charakterizovat kultivovaným projevem, dobrou úrovní samostatného vyjadřování, schopností orientace v odborné problematice s praktickými aspekty i odborné diskuse se současným logickým řešením problémových úloh, a to i v cizím jazyce. S přihlédnutím k rozsahu již zmiňovaných znalostí lze konstatovat, že se u žáků jedná o výraznou nadstavbu znalostí učiva nad rámec úrovně středních odborných škol, a budou tedy moci v praxi zastávat odpovědnější funkce.

### **Doporučení:**

S přihlédnutím k psychohygienickému hledisku doporučuji rozdělit žáky konající absolutorium v jednom dni na dvě skupiny, které budou absolvovat zkoušku během dopoledne či odpoledne. Tak se časově zkrátí jejich psychická zátěž na minimum a zamezí se případné snížené koncentraci žáků v odpoledních hodinách.

V Hradci Králové dne 27. ledna 1999

*razítko*

Podpisy inspektorky:

Mgr. Jana Kocábová v. r.

Přílohy: 0

---

---

Inspekční zprávu jsem převzal dne 12. února 1999

*razítko*

Podpis ředitele školy PaedDr. Vladimír Zelinka v. r.

***Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu***

*inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.*

**Na vědomí**

<b>Adresát</b>	<b>Datum předání / odeslání zprávy</b>	<b>Podpis příjemce nebo č.j. jednacího protokolu ČŠI</b>
Zřizovatel: PaedDr. Vladimír Zelinka	26. únor 1999	091 72/99-5074
Školský úřad: Hradec Králové	26. únor 1999	091 72/99-5074

Připomínky k inspekční zprávě nebyly doručeny.